

Пише: Александар Дикић
среда, 14 март 2012 15:05

Те хладне вечери упутио сам се у Дом омладине, желећи да из прве руке чујем нешто више о громогласно најављиваној књизи Добрице Ћосића "Босански рат".

Поранивши пола сата био сам награђен добрим местом у средини трећег реда простране подрумске сале овог легендарног здања.

Још на вратима затекла ме и збунила симпатична контрадикторност – велики штанд Европске уније где се бесплатно нуде часописи највећих европских престоница, флајери, проспекти и згодни информатори о овој, чини се, све неомиљенијој политичкој организацији.

Када се узме у обзир да је барем трећина посетилаца ове промоције срчући топли чај прелиставала доступну литературу, поставља се питање који проценат је ту да би уживао у опусу писца европског формата, а колико их је дошло да се духовно и политички нахрани речима и порукама „оца нације“.

Док сам седео у полупразном реду и освртао се не бих ли у детаље прегледао дворану која се полако попуњавала, са десне стране појавила се четврта "Звездина" звезда и бивши селектор Владимир Петровић Пижон у пратњи лепше половине. И док сам се суздржавао да наглас не прокоментаришем његов катастрофални учинак у квалификацијама, њега је брзо у први ред сместила супруга још познатијег и „звездастијег“ фудбалера Душана Савића.

Очекивао сам да ћу бити окружен неистомишљеницима, припадницима разних организација, легалних и полулегалних, сакралних, "патриотских"... али повећа

Пише: Александар Дикић
среда, 14 март 2012 15:05

концентрација "звездаша" на тако малом простору „штипала“ ме је за очи.

Као по неком правилу, после њих почели су да пристижу и остали „селебрити“. Прво су кренула браћа преко Дрине – Ного, Ђого и Буха. Српску политичку „елиту“ представљали су Владимир Божовић (СНС) и Слободан Гавриловић (ДС), што је показало надалеко познати Ћосићев таленат да његова дела помирују сукобљене стране.

Тамну страну босанског рата са тамним мастилом и тамном прошлошћу параписац, парапрофесор и паравојник Драгослав Бокан позван је да целој ствари покуша да дода и „витешку“ страну.

Професор Дарко Танасковић и млади писац Кецмановић нису могли да сакрију трему од превеликог поштовања према домаћину.

Ја сам се удобно сместио и нисам скидао поглед са творца Деоба, Верника, Грешника, Отпадника... Време смрти сви смо преживели, Време зла такође Време власти још увек траје.

Погурени старац у пратњи своје ћерке поздрављен громогласним аплаузом деловао је више незаинтересовано према радозналим погледима и свима онима који су се усудили да му приђу и украду мало времена пре почетка промоције.

Сама промоција после штурог увода и без икакве најаве говорника одиграла се у ишчитавању унапред написаних говора који су били несолидна легура књижевне слободе и површних политичких оцена блиске прошлости. Недостојна најаву нашег највећег живог писца.

А он, као ходајући споменик, ослањајући се на ћерку и штап стао је за говорницу и гледајући нас изнад дебелих наочара покушао је да нам кратким уводом представи своје последње дело које је, чини се, ишчупао из себе као јаук, скинуо га са себе као терет и остао го пред истином коју је исписао на белом папиру.

Бели папир и беле корице, како један предговорник рече, јесу дебели босански снег на коме је написан не само наслов већ и свако слово ове књиге која нас враћа у хладну прошлост.

На том снегу многе зверке су остављале траг, али у ова олујна времена многи трагови су затрти и прекривени болним заборавом који представља рефлексну одбрамбену реакцију душе да би тело наставило како тако да живи.

Књига је прожета и пишчевом тугом за изгубљеним пријатељем Николом Кољевићем који је, како Добрица рече, „одабрао да заћути“, а који је крунски сведок свега што се дешавало како у босанској трагедији, тако и у преговорима у Дејтону и Паризу.

Нисам могао да скинем поглед са очију уморног старца чија је рука исписала романе које сам у даху ишчитао још као основац, градиво утврђивао као гимназијалац, а своју библиотеку попуњавао његовим делима одричући се скромног студентског кредита.

Катићи, Дачићи, војвода Мишић, Генералштаб, регент Александар, Кајафа... прелиставао сам своје сећања и успомене на дуге ноћи када сам, чинило ми се, уживо преживљавао све седнице владе, битке на неосвојеним котама, телефонске препирке са Генералштабом, несрећу српског народа...

У једном тренутку запитао сам се да ли ће за пола века неки нови Ћосић писати о нашем времену и како ће своју књигу насловити.

Време...

П.С.

Хронологија колективног и личног пораза

Пише: Александар Дикић
среда, 14 март 2012 15:05

Сама књига представља дневник председника Савезне Републике Југославије, човека који се од самог почетка сматрао и понашао као да је ту дошао силом прилика, да је довучен и у све то угуран против своје воље. У најгоре време, са најмање моћи, са највише непријатеља.

Књига је опис узалудне борбе и суочавања појединца са неразумевањем околине, и спољашње и унутрашње, са осећањем велике одговорности, са сагледавањем трагичног тренутка у коме се српски народ налазио.

Књига је хронологија личног и колективног пораза.